

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ТЕЛӘЧЕ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОН СОВЕТЫ
(IV чакырылыш)**

**ЖИДЕНЧЕ КИҢӘЙТЕЛГӘН УТЫРЫШ
КАРАРЫ**

24 февраль 2021 ел

№ 42

Теләче авылы

Теләче муниципаль районының 2020
елда социаль-иктисади үсеш
нәтижәләре һәм 2021 елга бурычлар
турында

Теләче муниципаль районы Башлыгы Н.Н. Хажиповның «Теләче муниципаль районының 2020 елда социаль – икътисади үсеш нәтижәләре һәм 2021 елга бурычлар турында» докладын тыңлаганнан һәм фикер алышканнан соң, Теләче муниципаль районы Советы **карап итте**:

1. Теләче муниципаль районы Башлыгы Н.Н. Хажиповның «Теләче муниципаль районының 2020 елда социаль – икътисадый үсеш нәтижәләре һәм 2021 елга бурычлар турында» гы хисабын игътибарга алырга.

2. Теләче муниципаль районы Башкарма комитетына 2021 елга түбәндәге бурычларны билгеләргә:

- «Татарстан Республикасын 2030 елга кадәр социаль-икътисадый үстерү стратегиясе» кысаларында һәм алга таба, ведомстволар, бизнес-бергәлек һәм халык белән берлектә, 2030 елга кадәр Теләче муниципаль районының үсеш стратегиясен гамәлгә ашыруны тәэмин итәргә, аның эчтәлеген актуальләштерергә һәм икътисадның үсешен кимендә 5% ка арттырырга;

- 2019-2021 елларга туучылар санын арттыру буенча юл картасын актуальләштерергә, аны үтәү буенча тагын да активрак эш оештырырга;

- ведомствоара эшчәнлек кысаларында, район территориясендә керемнәрне легальләштерү буенча чараларны тормышка ашыруны тәэмин итү, хезмәт хакын түләү буенча бурычлар барлыкка килүгә юл куймаска;

- ветераннар, өлкән яштәге гражданнар белән эшләүнен нәтижәле ысууларын билгеләү, аларның жәмәгать тормышында актив катнашу очен чаралар оештырырга;

- Россиядә фән һәм технологияләр елын, Татарстан Республикасында Туган телләр һәм халыклар бердәмлеге елын үткәрү буенча муниципаль һәм ведомство планнарын кабул итү буенча чаралар күрергә, аларны үтәү буенча тиешле эш оештырырга;

- Теләче муниципаль районы төзелүнен 30 еллыгына әзерлек һәм бәйрәм итү эшен оештырырга;

- торак шартларын яхшыртуга мохтаж яшь гайләләргә ярдәм итүне, 2021 елга пландагы торакның 100% ын тәэмин итеп, гражданнарын аерым категорияләрен торак белән тәэмин итү чараларын гамәлгә ашыруны тәэмин итәргә;

- милли проектилардың кысаларында тормышка ашырыла торган объектларда тиешле эш оештыру, үткәрелә торган эшләрнең сыйфатына жәмәгать контролен тәэмин итәргә;

- күп фатирлы йортларның ишегалды территорияләрен төзекләндерүү, аларда яшәүчеләр өчен уңайлы шартлар тудыру буенча «Безнең ишегалды» республика программасы кысаларында планлы эш алыш бару;

- күп фатирлы йортларны капиталь ремонтлау өчен бүлеп бирелгән акчаларны үз вакытында һәм максатчан куллануны тәэмин итәргә;

-хужаълык эшчәнлегенең төрле тармакларында, шул исәптән авыл хужаълыгы производствосында цифрлаштыруны, мәгълүмати-коммуникатив технологияләрнә гамәлгә керту буенча чаралар күрергә;

- **2021 елның 19 сентябрендә VIII чакырылыш Россия Федерациясе Федераль Собраниесе Дәүләт Думасы депутатларын сайлауларны өзөрләүдә һәм үткәрүдә район сайлау комиссияләренә ярдәм күрсәтергә;**

- гамәлдәге закон кысаларында Татарстан Республикасы Теләче районы территориясендә табигый газны съекландыру комплексын (КСПГ-6) төзүдә ярдәм итәргә;

- энергияне саклау буенча программа чараларын тормышка ашыруны дәвам итәргә;

- районда спорт корылмалары эшенең нәтижәлелеген арттыру һәм килүчеләр санын арттыру буенча чаралар планын эшләргә һәм гамәлгә кертергә;

- республика конкурсларында һәм грант чараларында катнашуны оештырырга;

- **короновирус инфекциясенең таралуын профилактикалау эшен дәвам итәргә, халыкны вакцинацияләүне оештырырга тәкъдим итәргә;**

- халыкка торак-коммуналь хезмәтләрнең сыйфатын яхширу буенча нәтижәле чаралар күрергә;

- Террорчылык идеологиясен ныклы кабул итмәүне һәм кире кагуны үстерү, террорчылыкның потенциаль объектларын (мәгариф, спорт, мәдәният объектларын) террорчылыкка каршы яклау таләпләрен үтәүне тәэмин итү өчен Теләче муниципаль районы халқында террорчылыкка каршы аңы булдыру чараларында һәтижәлелеген арттырырга;

- традицион конфессияләр арасында диалогка һәм үзара аңлашууга, милләтара татулыкка ярдәм итәргә;

- яшьләрне рухи һәм физик тәрбияләүгә, патриотизмга, толерантлыкка юнәлдерелгән яшьләр сәясәтен гамәлгә ашыруны тәэмин итәргә, массакүләм спортны үстерү өчен шартлар тудыру, булган спорт базасын нәтижәле файдалану һәм район халкы арасында сәламәт яшәү рәвешен пропагандалау исәбенә;

- коррупциягә каршы тору, хокук бозуларны профилактикалау буенча программа чараларын үтәргә;

- гамәлдәге законнарга һәм коррупциоген факторлар булуга туры килү предметына муниципаль хезмәтләр күрсәтү буенча барлык административ регламентларны анализларга;

- гамәлдәге законнар, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Интернет «мәгълүмат телекоммуникация чөлтәрендә Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте башкарма органнарының рәсми сайтларының к оррупциягә каршы тору мәсъәләләре бүлекләренә мәгълүмат урнаштыруга һәм тулыландыруга бердәм таләпләрне раслау турында» 2013 елның 4 аперелендәге 225 номерлы Карапы нигезендә, жирле үзидарә органнары эшчәнлеге турында мәгълүмат урнаштыруны тәэмин итәргә;

- кече һәм урта эшкуарлыкны үстерүгә ярдәм итү буенча дәүләт программаларында максималь рәвештә катнашырга. Эшмәкәрләр житештергән продукцияне сату системасын булдыруга ярдәм итәргә;

- районда гайлә фермаларына һәм шәхси ярдәмче хужалыкларга ярдәм итү һәм аларны үстерү буенча программа чараларының үтәлешен тәэмин итәргә;

- "Бөтөнрәсия халық санын алу" үткәрү кысаларында район чаралары планын эшләргә һәм расларга, аның үтәлешен тәэмин итәргә;

- гамәлдәге законнар нигезендә муниципаль ихтияжлар өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләрне сатып алуны муниципаль заказ биручеләр тарафыннан тәэмин итәргә;

- 2021 елның 1 маена кадәр авылда кече хужалыкларны үстерү программасын эшләргә һәм кабул итәргә, квартал саен мониторинг уздырырга, мәгълүмат Татарстан Республикасы Авыл хужалығы һәм азық-төлек министрлыгына тапшырырга.

- Теләче авылында спорт кластерын гамәлгә ашыру буенча юл картасын эшләргә;

- каты коммуналь калдыклар белән эш итү буенча район халкына хезмәт курсәту турында тәбәк операторы белән үзара бәйләнешне оештырырга;

- халыкка дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрне электрон рәвештә курсәту турында аңлату эшләре алып барырга;

- грант ярдәме алган фермерлар һәм шәхси хужалыклар тарафыннан программа күрсәткечләренә ирешүгә дайми мониторинг үткәрергә.

2.1 Теләче муниципаль районы территориясендә сәнәгать паркларын үстерү буенча компетенция кысаларында:

- инвестицион климатны яхшырту һәм сәнәгать паркына инвесторларны жәлеп итү буенча планлы эшне дәвам итәргә;

- сәнәгать паркының фәнни үзәкләр белән интеграциясенә аерым игътибар бирергә кирәк;

3. Теләче муниципаль районы Контроль-хисап палатасына, үз вәкаләтләре чикләрендә:

- муниципаль берәмлек бюджеты үтәлешен контрольдә тотуны тәэмин итәргә;

- Теләче муниципаль районы бюджеты акчаларын, шулай ук Теләче муниципаль районы бюджеты тарафыннан Россия Федерациясе законнарында каралган башка чыганаклардан алына торган акчаларның законлылыгына, нәтижәлелегенә (нәтижәлелегенә һәм экономиялелегенә) контрольлек итәргә;

- бюджет процессына анализ ясарга, кирәк булганда, аны камилләштерүгә юнәлдерелгән тәкъдимнәр әзерләргә;

- муниципаль милекнен хужалык әйләнешенә кертелмәгән, аларны карап тотуга житештерү чыгымнарын киметүгә (ярты елга бер тапкыр) юнәлдерелгән үз вакытында чараптар құру өчен кулланылмың торган объектларга ревизия үткәруне тәэмин итәргә (ярты елга бер тапкыр).

4. МКУ «Теләче муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф бүлеге»нә 2021 елга түбәндәге бурычларны билгеләргә:

- барлық этапларда да белем бирүнен сыйфатын яхшырту, сәләтле балалар белән эшләү буенча эшне дәвам итәргә, методик хезмәтнен планлы эшен оештырырга;

- тирән анализ нигезендә муниципаль мәгариф оешмалары чөлтәрен оптимальләштерү, база мәктәпләре булдыру һәм сыйфатлы белем алуға мөмкинлекне тәэмин итү чараптын дәвам итәргә;

- муниципаль белем бирү оешмаларының нәтижәле эшчәнлеген тәэмин итү һәм эш методларын камилләштерү, белем бирү системасына югары технологияле уқыту программаларын (цифрлы грамоталылыкны) керту, федераль белем бирү стандартларын үтәү буенча эзлекле процесны дәвам итәргә;

- Татарстан Республикасының дәүләт телләрен һәм башка телләрне саклау, ейрәнү һәм үстерү буенча программа чараптын үтәргә;

- Россиядә фән һәм технологияләр елын, Татарстан Республикасында Туган телләр һәм халыклар бердәмлеке елын үткәрү буенча планлы эш оештырырга;

- балаларга һәм яшүсмәрләргә патриотик тәрбия бирү буенча планлы эш оештырырга;

- мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләренә чиратны киметү буенча эш алыш барырга.

5. Теләче муниципаль районы Финанс-бюджет палатасына 2020 елга түбәндәге бурычларны билгеләргә:

- гамәлдәге законнар нигезендә район бюджетына физик затлардан, предприятие, оешма, төрле милек формасындагы учреждениеләрдән салым түләүләренең һәм жыемнарының үз вакытында көрүен тәэмин итү буенча чараптар қүрергә;

- финанс тотрыклылыгын нығыту буенча эшне дәвам итәргә. Авыл жирлекләре башлыклары белән берлектә салым базасын анализларга һәм төшеп калган керемнәрне максималь дәрәҗәдә киметергә кирәк;

- эчке финанс контролен үз вакытында тәэмин итәргә.

6. Теләче муниципаль районының Мөлкәт һәм жир мөнәсәбәтләре палатасына 2021 елга түбәндәге бурычларны билгеләргә:

- муниципаль милек һәм жир кишәрлекләре белән идарә итүнен нәтижәлелеген арттыру хисабына керемнәр буенча 2021 елга бюджет йөкләмәсен үтәүне тәэмин итәргә;

- кирәк булмаган жир кишәрлекләрен рәсмиләштерү буенча чараптар қүрергә;

- жир кишәрлекләрен арендалаучылар тарафыннан нәтижәле һәм максатчан файдалануны һәм аларны кулланган өчен вакытында түләүне контролъдә тотуны тәэмин итәргә;

- хужасыз күчесең милек объектларын инвентаризацияләү һәм гамәлдәге законнар нигезендә аларны хужалык әйләнешенә кертү буенча исәпкә кую эшен оештырырга;

-территорияләрне жирләрдән максатчан һәм законсыз файдалануны, шул исәптән гомумтаралган файдалы казылмалар чыгару буенча санкцияләнмәгән карьеерлар, каты көнкүреш калдыкларын чүплекләрне ачыклау буенча тикшерүләр уздыруны оештырырга (шул исәптән, иярчен/аэро-фото визуализацияләү чаралары ярдәмендә, вәкаләтле органнар белән үзара хезмәттәшлек нигезендә);

-китерелгән зыянны бетерү, туфракның уңдырышлы катламын торғызу (авыл хужалыгы билгеләнешендәгә жирләрдә), гаепле затларны гамәлдәге законнарда билгеләнгән очракларда административ һәм башка жаваплылыкка тарту буенча таләпләр куярга.

7. Теләче муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлегенә 2021 елга түбәндәге бурычларны билгеләргә:

7.1 Яшьләр сәясәте һәм туризм өлкәсендә:

- яшьләрнең эшлекле активлыгын һәм хокукий мәдәниятен арттыру өчен шартлар тудырырга;

- сәламәт яшәү рәвешен пропагандалауны дәвам итәргә;

- патриотик тәрбия бирү, экстремистлыкны профилактикалау буенча программа чараларын үтәүне тәэммин итәргә;

- агротуризмны үстерү буенча район программынын эшләргә һәм расларга;

- яшьләр эшләре һәм спорт министрлыгы тәкъдимнәрен исәпкә алыш, яшьләр белән эшләүнен яңа ысуулларын эшләргә;

- эшче яшьләр, студентлар берләшмәләре белән эшне активлаштырырга;

- яшьләр арасында ижтимагый кинлек-парклар мәйданчыкларында иҗади активлыкны, ялны (популярлыкны арттыру) үстерү эшен оештырырга.

7.2. Физик культура һәм спорт өлкәсендә:

- район халкын сәламәт яшәү рәвешенә, физик культура һәм спорт белән шәгыльләнүгә жәлеп итү өчен шартлар тудырырга;

- физик культура һәм спорт белән даими шәгыльләнүче гражданнар санын арттыру буенча чаралар күрергә.

- районда спорт корылмаларыннан һәм универсаль спорт мәйданчыкларыннан нәтижәле файдалануны тәэммин итәргә;

- ат-спорт манежын ачу буенча эшне оештырырга;

- 2011 елның 1 маена кадәр су спорт төрләрен үстерү планын эшләргә.

8. Теләче муниципаль районы Башкарма комитетының мәдәният бүлегенә 2020 елга түбәндәге бурычларны билгеләргә:

- Туган телләр һәм халыклар бердәмлеге елын үткәрү буенча программалар әзерләргә һәм тиешле эш оештырырга;

- Теләче муниципаль районы оешуга 30 ел тulu унаеннан «Теләче авылы тарихы» китабын нәшер итү эшен оештырырга;

- мәдәният өлкәсендә күрсәтелә торган хезмәтләрнең сыйфатын яхшыртырга һәм төрле мәдәни чарапарда катнашучы халық санын арттырырга;
- балалар, яшүсмерләр һәм яшьләр санын арттырырга, аларны районның мәдәни тормышына, фестиваль хәрәкәтенә жәлеп итү буенча эшне оештырырга;
- мәдәният учреждениеләренә янгынга каршы сигнализация белән һәм янгын куркынычсызлыгы чарапары белән тәэммин итү буенча чарапар күрергә;
- Теләче муниципаль районында мәдәният һәм сәнгатьне комплекслы үстерү буенча программа чарапарын үтәргә;
- район территориясендә сакланган эпиграфик һәйкәлләр турында мәгълүмат жыю эшен оештырырга, әлеге материалларны басмага әзерләргә;
- районда милләтара һәм конфессияара мәнәсәбәтләрне мониторинглау буенча эш алыш барырга;
- районның үзәкләштерелгән китапханәләр чөлтәрендә, туган якны өйрәнү музейларында яңа эш формалары кертергә;
- туган якны өйрәнү музеең реконструкцияләү, аның мәйданын арттыру буенча эшне башларга;
- ижтимагый киңлекләр мәйданчыкларында һәм паркларда мәдәни активлыкны үстерү буенча эшне оештырырга.

9. Россия Эчке эшләр министрлыгының Теләче районы буенча бүлекчәсенә компетенция чикләрендә 2021 елга түбәндәге бурычларны билгеләргә тәкъдим итәргә:

- район составына керүче авыл жирлекләре территориясендә, балигъ булмаганнар арасында хокук бозуларны профилактикалауга аерым игътибар биреп, җәмәгать урыннарында, хокук тәртибен һәм законлылыкны алга таба да нығытуны тәэммин итәргә;
- район территориясендә жинаятычелекне һәм хокук бозуларны профилактикалау һәм киметү буенча конкрет чарапар күрергә;
- экстремистлык һәм террорчылык, коррупцион хокук бозуларны профилактикалау чарапарын үтәү буенча эшне көчәйтөргә;
- федераль законнар нигезендә муниципаль органнарга, гражданнарга үз эшчәнлеге турында массакүләм мәгълүмат чарапары аша, Интернет мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәре аша, шулай ук вазыйфаи затларның муниципаль берәмлекләрнең вәкиллекле органнары алдында һәм гражданнар алдында дайми рәвештә мәгълүмат биреп торырга;
- ирекле халық дружиналары эшчәнлегендә методик ярдәм күрсәтергә;
- юл-транспорт һәлакәтләрен кисәтү буенча чарапар күрергә.

10. Теләче муниципаль районы Авыл хужалыгы һәм азық-төлек идарәсенә 2021 елга түбәндәге бурычларны билгеләргә тәкъдим итәргә:

- сөт һәм ит житештерү, мөгезле эре терлекләр санын арттыру буенча план күрсәткечләрен үтәү өчен 2021 елда конкрет чарапар күрергә;
- заманча азық үзәкләре һәм инновацион сөт комплекслары төзүдә ярдәм күрсәтергә;
- авыл хужалыгы предприятиеләрен цифрлаштыру буенча системалы эш оештырырга;
- туфракларның уңдырышлылыгын арттыру һәм әйләнә-тирә мохитне саклау буенча чарапар комплексын, авыруларга һәм корткычларга чыдам авыл

хужалығы культураларын үстерүнең яңа интенсив ресурс саклау технологияләрен, югары уңышлы сортларны, орлықчылыкның, сорт сынауның нәтижәле системасын, орлық материалын сатып алуның һәм гамәлгә ашыруның яңа интенсив технологияләрен гамәлгә керту эшен оештырырга;

- барлық тармакларны комплекслы механикалаштыру, яңа техниканы һәм ресурсларны саклаучы, житештерү һәм башка объектларны торғызуның прогрессив һәм икътисадый технологияләрен гамәлгә керту нигезендә авыл хужалығы житештерүнен инновацион технологияләрен куллану чарапарын оештырырга;

- районда житештерүне арттыруга, авыл хужалығы продукциясенең нәтижәлелеген, конкуренциягә сәләтлелеген арттыруга, авыл хужалығы продукциясенең, чималның һәм азық-төлекнен сыйфатын тәэмин итүгә юнәлдерелгән чарапар күрергә;

- авыл хужалығы тармагы хезмәткәрләренең хезмәт хакын арттыру буенча чарапар күрергә;

- районда эшкуарлыкны үстерүгә ярдәм итәргә;

- агросәнәгать комплексы өчен житәкчеләр һәм белгечләр, фермерлар, эшмәкәрләрнен, агросәнәгать житештерү өлкәсендә эшләүче эшкуарларның һәм башка массакүләм һөнәрләр кадрларының квалификациясен күтәрүне һәм яңадан әзерләүне оештырырга;

- терлекләрнең авыруларын кисетү, шул исәптән терлекләр һәм үсемлекләр авыруларын кузгатучыларның, корткычларның, чүп үләннәренең һәм башка карантин объектларның үтеп керүеннән районны саклау буенча ветеринария һәм фитосанитар хезмәтләр белән хезмәттәшлек итәргә;

-тракторларның, үзйөрешле юл-төзелеш һәм башка машиналарның һәм аларга тагылмаларның техник торышына дәүләт күзәтчелеген башкаруны координацияләүне гамәлгә ашырырга.

- компетенция қысаларында районның агросәнәгать комплексына ярдәм итүгә һәм аны үстерүгә бүләп бирелә торган бюджет акчаларының максатчан кулланылышын контролльдә тотарга;

- районда шәхси ярдәмче хужалыкларны үстерүгә ярдәм итәргә;

- крестьян-фермер хужалыкларына һәм 2021 елгы йөкләмәләр нигезендә, проектларны гамәлгә ашыру һәм төгәлләү буенча 2020 елгы грантлар алучыларга, методик ярдәм күрсәтергә;

- авыл хужалығы билгеләнешендәге жирләрне кулланышсыз тотуны киметү буенча чарапар күрергә;

- үсемлекчелек продукциясен житештерүне 5% ка арттыру буенча тәкъдимнәр әзерләргә һәм чарапар күрергә;

- район халкына авыл хужалығы житештерү кооперативларын төзү мөмкинлекләрен, дәүләт программалары һәм авыл хужалығы житештерү кооперативлары эшчәнлегенә ярдәм итү турында, дәүләт ярдәме чарапары қысаларында шәхси ярдәмче хужалыклар чыгымнарының бер өлешен каплау төрләре һәм тәртибе турында аçлатуны оештырырга.

11. Теләче муниципаль районы составына керүче авыл жирлекләре башлыкларына 2021 елга түбәндәгे бурычларны билгеләргә тәкъдим итәргә кирәк:

- массакұләм мәгълүмат чараларын кулланып, башка муниципаль берәмлекләрнең уңай мисалларын яктыртып, үзара салым акчаларын жыю максатын аңлату буенча чараларны арттырырга кирәк;
- ағымдагы елның 20 мартана кадәр үзара салым акчаларын максималь жыюны тәэммин итәргә, заказлар урнаштыру процедурасын вакытында үткәрергә.
- зиратлар жирләрен жыештыру эшләрен төгәлләргә;
- жирлек территориясендә урнашкан хужасыз яки исәпкә алышмаган милекне, салым салу базасын арттыру максатыннан, теркәү процедурасын башлап жибәрергә;
- авыл жирлекләре территорияләрендә гайлә фермалары үсешенә шартлар тудырырга һәм ярдәм итәргә;
- гражданнарның мөрәжәгатьләре һәм шикаятыләре белән эшләүгә аерым игътибар бирергә кирәк, чөнки аларның көндәлек проблемаларына вакытында жавап бирү, жирлек территориясендә яшәүче гражданнар арасында киеренкелек барлыкка килү ихтималын киметә;
- ирекле янгын формированиеләренә ярдәм күрсәтүне дәвам итәргә;
- авыл жирлекләре территориясендә җәмәгать тәртибен саклау буенча ирекле халық дружиналарының нәтижәле эшен оештырырга;
- вазыйфаи затларның коррупциягә каршы законнарны үтәүләрен тәэммин итәргә;
- авыл жирлекләре территориясендә файдалы казылмаларны законсыз рәвештә эшкәртүгә юл куймау буенча чаралар күрергә.

Теләче муниципаль
районы Башлыгы

Н.Н. Хажипов